

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor., negyed évre 3 kor. — Egyes szám ára 12 fillér — Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön —

Huszonnyolcadik évfolyam.

Szerkesztőség: Zombor, Zarándok-utca 7-ik szám
Nyitlér sora 30 fillér — Telefon 58-ik szám
— Hirdetések árszabály szerint számíttatnak —

Munkát mindenkinek!

A társadalom kérlelhetetlen szigorral üldözi mindazon vétségeket, melyek magántulajdon szentsége ellen irányulnak.

A szigorú megtorlás elméletileg valóban helyes, sőt talán a gyakorlati szempontból is nékülzhetetlen: de hogy az adott viszonyok között jogos-e: azt már egész sereg szociológus vitálja.

Az újabb szociológusok, társadalmi tudósok, majdnem kivétel nélkül megegyeznek abban, hogy a társadalom, mely polgárainak vállaira ezerféle kötelezettséget raknak, mely polgáraitól tiszta erkölcsöt, fedhetlen jellemet szepítőlen becsületet követel: ennek ellenében legalább is annyival tartozik, hogy a társadalom minden egyes polgára tisztességes, tehetségének és egyéniségének megfelelő, kereseti forráshoz jusson. Mert magasabb erkölcsi szempontból nézve: abban a pillanatban, mikor a társadalom valamely tagja a legnagyobb igyekezete mellett sem képes munkához, keresethez jutni: arra a polgárra nézve ugyancsak abban a pillanatban a társadalmi korlátok egyrésze önként feloldódik.

Ezer és ezer esetben bebizonyosodott már, hogy a bűnt csaknem minden alkalommal a nélkülözés és nyomor idézi elő. Az elmúlt esztendőben például, a rossz gazdasági helyzet miatt, majdnem megkétszereződött azok száma, akiket „idegen vagyon eltulajdonításának vétsége miatt“ ítéltek el.

Világos tehát, hogy egy jobb gazdasági esztendőben, tűrhetőbb megélhetési viszonyok esetén: a bűnös utra tévedetteknek legalább két harmadrésze becsületese ember maradt volna. Mindamellet természetesen ép oly kérlelhetetlenül elítélték ezeket is, mintha megrögzött gonosztevők lettek volna.

A bűnt természetesen büntetni kell. De egy modern társadalomnak ennél sokkal nagyobb a feladata. A bűnt meg kell előzni!

Munkát és megélhetést kell biztosítani a társadalom minden egyes tagjának és akkor a bűnesetek 90 százaléka azonnal önmagától meg fog szűnni. Az a tíz százalék azonban, mely a biztos megélhetés dacára is a bűn újára téved: az legalább jogosan és a magasabb erkölcsű világrend megsértése nélkül fogja elvenni büntetését.

Más szóval: ha a társadalom minden egyes tagjának a megélhetése minden kétséget kizárólag biztosítva van és a megélhetés lehetőége egyedül az egyén munkakedvén múlik: ez az intézmény egyáltalán csúszatlan próbaköve lehetne a becsületességnek. A társadalom ebben az esetben joggal állíthatná fel ezt a tételt: A munka lehetőége mindenkinek dacára bűnt követ el; az kétségtelenül megérdemli a büntetést.

Amíg azonban a társadalom minden egyes tagjának a megélhetése nincs biztosítva, amíg a bűn a nyomor és a nélkülözés szüli: addig ugyan elítélhetik a nyomorgó bűnösöket, de ezeknek az ítéleteknek sem erkölcsi, sem ethikai hatásuk nincs. S a bűnesetek mind jobban szaporodni fognak.

A jelszó: Munkát mindenkinek! már megszületett. Vajha mielőbb megünnepelhetnénk azt az ünnepet is, amikor ez a jelszó áldásos valósággá válna.

* A városok pénzügye.

A belügyminiszterium kidolgozott egy tervezetet a városok pénzügyeinek egyesítéséről. Mindenesetre szép, hogy ilyen reformokon dolgoznak a belügyminiszteriumban, bár valamennyiünknek jobb volna, ha inkább pénzforrásokat nyújtanának a városoknak, mert nehéz ott a pénzügyeinek egyesítéséről beszélni, ahol nincs pénz, melyet kezeljenek. Erre az

egyesítésre azért a mai pénzügyi világban is szükség van. A miniszterium által kidolgozott tervezetet megküldték a városoknak. A belügyminiszter, hogy az egyesítés lehetőleg tökéletes legyen, most anélkül hívja össze a városok polgármestereit és főszámvevőit.

* Szabadka az önálló bank mellett. Miután a kartellbank eszméje megbukott Kosuth Ferenc és pártja az önálló bankot fogja szorgalmazni. Tehát Szabadkán május 9-ikén a függetlenségi kör nagy négyüldöst fog tartani, melyen Holló Lajos, Batthyány Tivadar gróf és több más országgyűlési képviselő fogja nagy beszédben körvonalazni az országos függetlenségi pártnak az önálló bank melletti rendületlen álláspontját.

Súlyos válság.

Az egész ország a legnagyobb aggodalom közepette várja azokat a híreket, amelyek a magyar kormány bécsi újáról és a bankfárgyalások eredményéről szólnak. Ma már a helyzet fölülte komoly és a válság megoldásához vezető utat nagyobb homály fedi, mint eddig. A bankfárgyalások befejeződtek, a kartellbank elutasítása osztrák részről megtörtént és a magyar kormány tagjainak a békés megoldásra való törekvése megszület.

Sem kartellbank, még kevésbé önállóbank; minden vonalon a legridegebb visszautasításban részesültek a magyar kormány tagjai; tehát a kormánynak nem marad más hátra, mint beadni lemondását, — és hogy mi fog ezután következni, sejtelve sem lehet senkinek. Sőtél felhők mutatkoznak ismét a horizonton.

A politika szekere kátyuba került — megakadt.

Minden jel arra mutat, hogy a kormány lemondása után, nehéz és esetleg pár hónapig tartó válság fog következni, amelyből nehéz lesz a kibontakozás.

Szomorú állapot.

Zombor, 1909. Április 24.

Zombor szab. kir. város tisztviselői karára vonatkozik a szomorú cím, kiknek

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulózis, Influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értéketlen utáztatokat is kálnak, kérjen mindenképp „Roche“ eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, válódékat, eljeli izsádat.

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerár-
szék. — Ára Övegeket 4.— korona.

lakkb- és fizetésviszonyuk a legszomorúbb képet tünteti fel. Oly mostoha fizetéssel és lakkbérrel, minővel a városi hivatalnokok bírnak, még a legkisebb községek hivatalnokai sincsenek dotálva. A város közgyűlése, a helybeli szomorú lakkbérviszonyokat méltányolni is tudta, s ezért egyhangúlag elhatározta, hogy a lakkbérosztályozás érdekében a ministeriummal közbenjár, mit Fernbach Károly a város főispánja rövid időn belül keresztül is vitt. Az ige testté lett, és az összes hivatalok megkapták a felemelt lakkbért, csak a városi tisztviselők maradtak ki e sorozatásból.

Mi nem tudjuk e mellőztetést megmagyarázni. Hogy az összes, a városban létező tisztviselők (katonaság, pénzügyigazgató-ság, adóhivatal, állami hivatalok, vármegye) lakkbéremelést nyertek, szinte lealázó a városi tisztviselőkre. Úgy hisszük, hogy a városi tisztviselők is megérdemlik, hogy oly lakásban lakjanak, mint az államiak s ő nekik is ép oly drága pénzben kell a lakkbért megfizetniük, mint az államiaknak. Ehhez járul, hogy a lakkbéremelés következtében a háztulajdonosok is felemelték a lakkbéraratat. Tették ezt pedig általában és a városi tisztviselőkre nézve kivételt egyáltalán nem alkalmaztak. Honnan fedezze tehát egy városi tisztviselő e felemelt lakkbérösszeget? Míg az államiaknak módjukban áll a lakkbérösszegeből esetleg más hiányokat is fedezni, addig a városi tisztviselő a csekély fizetésből kénytelen még lakkbére rá is fizetni. Szó sincs arról, hogy az egészséges lakás azért biztosítva volna. Távolság. Lenéz az állapot mindenekelőtt, mert míg egy állami kezelőszemélyzeti tagnak az új osztályozás következtében 640 korona lakkbére van, a városi hasonlással tisztviselőnek maximális lakkbére 240 korona. Hogy azonban a differencia világosabb legyen, csak annyit említnék meg, hogy míg egy vármegyeyi hajdúnak 320 korona lakkbére van, addig egy városi adóosztályos lakkbére (ki 100000-ekre menő állami és városi vagyont kezel) 240 korona.

Nincs érdekünkben ezen szomorú állapotokat tovább aposztrofálni, de úgy tudjuk, hogy a városi hivatalnokai karra ráférne a lakkbérrendezés. Ők is a mi tisztviselőink, főlkük is megkivánják a kellő qualificatiót, minek megszerzése annyi fáradságba, nehézségbe kerül. Csak egy ember segíthet ezen: és ez a főispán. Az az ember, ki belé tudja magát képzelni egy hivatalnok életébe, háztartásába és tudja, hogy a megélhetés mily nehéz és gondtalan, nem fog elzárkózni az elől, hogy e segély akciót magáévá téve, lehetségessé teszi, hogy a városi tisztviselők, az állam által megszavazott 2 millióból minél előbb nyerjék el részeseidüket és ezáltal elérjék, hogy a nagyobb lakkbérosztályba soroztassanak.

Kegyeletstérés.

A zombori róm. kath. nagytemetőben egy idő óta valami gaz tolvajbonda garázdálkodik, mely az ápoll sírokról minden elemelhetőt ellop. Egyidejű csak az élővirágokat loptak el büntetlenül e díszes társaság, ma már egész rózsatöve-

ket, díszlárgyakat, sőt az ősszel már egy egész kandelábert is elemelt.

Alig akad már egy jobban ápoll és díszített sír az egész temetőben, melyről valami eddig el nem loptak volna.

Mi azt hisszük, hogy a temetőben alkalmazott sírásó nem csak a halottak eltakarítását tartozik teljesíteni, hanem a sírokra is felügyelni annál is inkább, mivel éppen a lakásápolás szemközti új sírokat szokták a sírtolvajok látogatásukkal megfizetni.

Ezért elsősorban az illetékes kezegekhez fordulunk ama kérelemmel, hassanak oda, hogy a sírásó nagyobb felügyeletet gyakoroljon, mert az mégis tűrheletlen állapot, hogy a kegyelet ápolását nap-nap után durva gaz módon néhány a'ávaló komisz tolvaj durva módon akadályozza. Azt jogosan elvárhatja minden sírnek ápolója, hogyha már a temetőt oly szépen rendezték, a sírok díszét is megővni iparkodjanak.

Városi ügyek.

□ **Városi területek eladása.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a törvényhatósági bizottság 1909. évi 64/közgy. 1909. számú határozattal, melylyel a zombor-őbocsei h. é. vasút részére szükséges városi tulajdonított területek eladása határozottat el, folyó évi április hó 18-ától számított 15 napon keresztül a városi kiadóhivatalban közzemlére tétetett és ellene ez idő alatt a felebvezések a városi tanács-hoz címezve benyújthatók.

□ **Magán területek megvétele.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről közhírré tétetik, hogy a folyó évi 65/közgy. számú határozattal, a melylyel a csónopyai út kiépítéséhez szükséges magánterületek megvétele elhatározottat, folyó évi április hó 18-ától számított 15 napon keresztül a városi kiadóhivatalban közzemlére tétetett és ellene ez idő alatt a felebvezések a városi tanács-hoz benyújthatók.

□ **Óvodák építése.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Kohári út 14. sz. és a Bezánai út 5. sz. telken felépítendő óvodák építésének biztosítására 1909. évi május hó 1-én (Szombat) délelőtt 10 órakor a kis tanács-teremben zárt írásbeli és nyilvános szóbeli értekezést tart.

□ **Polgári fiúiskola felállítás.** Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által közhírré tétetik, hogy f. évi 77/közgy. sz. határozat, melylyel a város által 1909. évi szeptember 1-én felállítandó polgári fiúiskola két osztálya rá tétele elhatározottat, f. évi április hó 21-étől számított 15 napon keresztül a városi kiadóhivatalban közzemlére tétetett s ellene ezen idő alatt a felebvezések a városi tanács-hoz címezve benyújthatók.

□ **Tűzifaszállítás.** Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város részére 1909/10. gazdasági évre szükséges 740 köbméter kemény tűzfifa beszerzése céljából 1909. évi május hó 8. án délelőtt 10 órakor Latonovits Szaniszló tanácsnok hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli és zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

□ **Kövezési anyagok szállítása Zombor részére.** Zombor város tanácsához e hó 17. én a város és évi kövezési munkálataihoz szükséges kőanya-

gokra a következő cégek adták be ajánlataikat: Tolnai Imre (Budapest) duabogdányi kockakőre 1000 darabonként 404 kor., hajó és vándijak 428 kor., hasított kőre m.-ként 10 koronával, hajó és vándijjal 11 koronával; Knott József (Lugo-) majdnai hasított kőre m. ként 6 koronával, kockakőre darabonként 550 koronával a bányában kocsiba rakva. Roheim Károly és fiai (Zombor) duabogdányi kockakőre 18/18/15 cm-esre 440 koronával, 18/18/27 cm-re 690 koronával 1000 darabonként, hasított kőre m.-ként 10-70 kor. Blau Rezső (Mohács-) duabogdányi hasított kőre m.-kint 8 86 kor., Beck Antal (Mohács-) dunai homokra m³-kint 2 20 fillérral. Az ajánlatokat véleményadás végett kiadták a városi mérnöki hivatalnak.

Hírek.

* **Kinevezés.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter ifjú Szöberényi Gyula dr. vármegyei közigazgatási gyakornok tb. szolgabíró apatinai lakost a belügyminisztériumba fizetéstelen segédfogalmazóvá nevezte ki.

* **Kinevezés.** A magyar királyi igazságügyminiszter Királyfalvy Gáspár zombori kir. törvényszéki irnokot jelenlegi alkalmazási helyén irodításútlé nevezte ki.

* **A városi közgyűlés** tudvalevőleg elhatározta, hogy a Ferenc-csatorna melletti összes hidak mindkét oldalán kövezetet létesít. Most, hogy a gazdasági munkálatok, már java részben megkezdődtek, felhívjuk a városi tanács figyelmét, hogy ezen kikövezéseket sürgősen fogantossítsák, mert a kocsival való átkelés, különösen a legforgalmasabb szöntai hídnál nagy nehézségekbe ütközik.

* **Katonáink hazaérkeztek.** Szombatn reggel 1400 23-as tartalékos érkezett Boszniból a zombori állomásra. Nagy közönség várta katonáinkat, részint hozzátartozóik, részint pedig kíváncsi városbeliek. A reggeli vonatokkal jöttek azután a vidéki katonák nejei, szülői és rokoni. Az első ily vonat az Újvidék felől érkező, a második a Bajai volt, mely telve volt gádori és őrszállási fiatal asszonyokkal, kik férjeik eljébe jöttek. Végül a Szabadka felől érkező vonat, mely 30 perc késéssel érkezett be, — hozta a várakozó asszonykákat és anyákat.

* **Áramszünetelés.** E héten minden nap a villamos áram szolgáltatása reggel 8 órától délután 3—4 óráig szünetelt; ez azért van, mert a telepen most a nappali áramhoz szükséges új gépet szerelnek fel. A gép felállítása még 8—10 napot fog igénybe venni; azután az üzem fenakadás és akadálytalanul fog folyni. Az új gépet, — mely a nappali áramot fogja szolgáltatni — május 4-én helyezik működésbe.

* **A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat** most tartotta XXVI. évi rendes közgyűlést. Kozma László elnöki megnyitói beszéde után Trenchény Károly titkár és Gubitzka Kálmán múzeumőr számoltak be a társulat mult évi működéséről s a múzeum ügyeiről, gyarapodásáról. Buday Gergely pénztáros a társulat anyagi helyzetéről tett jelentést. A megválasztott két választmányi tagságot Rác Soma zombori áll. főgimnáziumi tanárral s Bellosics Báltint bajai tanítóképző tanárral töltötte be a közgyűlés. Mind a kettő a társulat jeles működő tagja. Végül Bellosics Báltint írásos indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy a néprajzi tanulmányutakat rendeztesíti. A mult évben a sokakok közöl oly szép sikerrel járt a néprajzi gyűjtés után legközelebb a szerbesség tanulmányozását veszi föl munkatervebe. A közgyűlés tárgyainak részleteit

90.000, 80.000, 700.000, stb. koronás főnyeremények is kisorsolásra kerültek. Ez által a XXIV. sorsjáték minden részvevője 12 1/2 % -kal nagyobb eséllyel játszik ezen főnyereményekre mint a lefolyt sorsjátékban.

* **Manan Leseaut** című érdekfeszítő francia dráma van ma műsoron a Gaumont Bioskopban. Ezen kívül még számos tanulságos, sport és egyéb képek lesznek bemutatva. Igazán pártolásra érdemes ezen vállalat, mely fáradságot és költséget nem kímélve, oda törekszik, hogy minél élvezetesebb estéket szerezzen közönségüknek. Képei tiszták, jók, nem rezegnek és így a szemnek sem ártalmas; ezért felhívjuk közönségünk figyelmét a vállalat előadásaira. — Délután 4 óraker ifjúsági és népeledás mérsékeltenszálított helyarárral.

(**A Liniment. Capsici comp., a Horgony - Pain - Expeller** igazi, népszerű házi-szer lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, c-úznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredményel alkalmaztatott bedörzsölés-képpen az influenza ellen is és úvegekben; á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legjobb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti úveget elfogadni.

A gyomor

egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán, szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált, a keresettek közül a legjobb és hatásos gyógyfűvekből gondosan előállított étvágyelősegítő, emésztés előmozdító és enyhén leveztető házi-szer, mely a mértékeltenség ismert következményeit, hibás diét, meghűlés és elhanyagolás által előidézett székrekedést, mint gyomorégést, szélzsorúást, mértékelen savképződést és gússzerű fájást, mértékeltenszálított és megszünteti, az a dr. Rosaféle gyomorbalzsam. Fragner B. prágai gyógyszerárúházból 1/2 üveg 1 korona, 1/4 üveg 2 korona.

Figyelem! A csomagolás minden részén törvényileg bejegyzett védjegy van.

Főraktár:

FRAGNER B. cs és kir. udvari állított a „Fekete sasha” Prága, Kiefseife 203. Nerudagassó sarkán.

Postai sze küldés naponta. 2 kor. 80 fillérnek előre való beküldése után egy nagy üveg és 1 kor. 50 fill. beküldése után egy kis üveg bérmentve küldetik meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. — Raktár: Ausz. rita 6. Magyarországi gyógyszerárúházból. Főlerakás: Török József gyógyszerárúházból Budapesten, Király-utca.

általánosan minden házban esakis Diana sóshorszeszt használnak. Egy üveg ára 40 fill.

* **Kaiser Borax** vódi és gyógyszer a test, bőr és egészség ápolására, a beteg szobában, mint fertőtlenítőszer, a roz-ki-gőzőlőgeket elhárítja, figyelmet érdemel és az orvos urak is elismerik jó tulajdonságait ezen régi házi-szernek. Kimerítő használati utasítás minden laiku megtanít a célszerű használatra.

„IDEAL” pörköltkávét a legjobb.

(**Külső használatra.** Testrészek fájdalmai, csúzos és köszvényes bajok és mindenféle gúnyások a „Moll féle sóshorszeszt”-szel gyógyíttatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. Sétékküldés naponként utányvétellel Moll A. gyógyszerész, os. kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárúházból és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Louis világtékiállítás 1904. „Grand Prix”

Jobban tisztít, mint más fémfiszítószer.

Uj életpálya a művelt osztályhoz tartozó nők számára.

A magyar állami gyermekvédelem, ez a külföld által ismételt mintaszerűnek elismert magyar kulturális intézmény, hatalmas fejlődésében újabb fontos lépéshez jutott.

A magyar állam által idegen családban gondozott 45.000 gyermek fölött eddig a felügyeletet a község orvosa mint teleorvos, a község társalmából alakult telebizottság és a központból kiküldött orvosok gyakorolták.

Minthogy az ellenőrzés a családban nevelők rendszerének fölényezője, Andrassy Gyula gróf belügyminiszter elhatározta a községekben, családoknál elhelyezett gyermekek hatatosabb ellenőrzésére művelt osztályhoz tartozó nőket (főleg tanító- és óvónőket) mint telefelügyelőket alkalmazni. A felü-

gyelőző gondjaira bizott gyermekekkel egy faluban lakik. A szellemi és testi fejlődésre felügyel, sőt azt irányítja is.

Ügyel, hogy a nevelőszülő a gyermek szülője és ne mostoha szülője legyen. Minthogy a telefelügyelőnek kell hogy a gyermek gondozásáról és a csecsemő táplálásáról és az állami gyermekvédelem szervezetről tiszta és modern fogalmakkal bírjon, Andrassy Gyula gróf elrendelte, hogy a telefelügyelőndi állásra pályázók a budapesti állami gyermekmenhelyben elméleti és gyakorlati tanfolyamot tartoznak végezni, melynek sikeres befejezése adja meg a képesítést az állásra.

Ötven telefelügyelőndi állást már az első tanfolyam befejezésével tölténének be.

A tanfolyamot a budapesti állami gyermekmenhely igazgatója és osztályos fő orvosa dr. Szana Sándor vezeti, aki a f. hó 28-án kezdődő tanfolyamra jelentkezéseket elfogad. (Állami Gyermekekmenhely Üllői-ut 86. sz.)

Hajszja a szabadkai gyilkos után.

A fővárosi államrendőrség a szabadkai rendőrséggel karöltve emberfeletti munkával kutat már 4 napja Haverda Boldizsárné szabadkai magánzónő titokzatos gyilkosa után; míg a nyomozás szála Zomborba vezettek. Erre a nyomra egy Denneberg Henrik nevű ügynök ügyetlen vallomása folytán jutott a rendőrség.

Megállapította a nyomozás, hogy Denneberg Henrik a szabadkai gyilkosság éjszakáján Budapestre utazott és Szabadkán azt mondta, hogy üzleti ügyekben szükséges a fővárosban való tartózkodása. Személyesen kell jelentkeznie az Erzsébetvárosi Bank Részvénytársaságnál. Amint azonban a nyomozás megállapította, Denneberg Henrik nem kereste föl a bankot, hanem nyomban a megérkezése után Haverda Mária lakására sietett és azután ketten együtt mentek automobilon Szabadka felé. Amikor Dennebergel Szabadkán kihallgatták és megkérdezték, miért nem ment a bankba, így válaszolt:

— Telefonon intéztem el a dolgot a Erzsébetvárosi Banknál.

Roppal gyanus volt ez a felet és gyanus volt, hogy Denneberg a gyikos-

PAGLIANO-SYRUP

Bejegyezve az olasz és osztrák hivatalos gyógyszerészeti jegyzékekben. Kiténtetve az 1894-ben tartott pharmacentikai és az egészségügyi, 1906-ban tartott kiállításon, ugyszintén az 1900-ban Milanóban megtartott nemzetközi kiállításon a nagy aranyéremmel

A legkipróbáltabb vértisztítószert, forgalomba hozva Ernesto Pagliano tanár Nápolyban ki igazolt készítője a nagybátyja és feltaláló boldogult Pagliano tanár után, ki róa hagyta az eredeti készítési vényt. — Törvényesen elismert jogosítvány a velencei legfelsőbb bíróság által (1906) és a legtekintélyesebb orvosi kar által.

Úvegekben, dobozokban (porok), és tablettákban (szemesekék). — Kérjük csak eredeti védjeggyel ERNESTO PAGLIANO tanár NÁPOLY Calata S. Marco 4.

Megrendelhető a következő című gyógyszerárúházból: Real - Apotheke Socrate Bracchetti - Al. (Südtiro). —

ság éjszakáján azzal a kifogással, hogy egy pesti bankban van dolga, egyenesen Haverda Máriáért ment. Detektívek úján érkeklődtek az Erzsébetvárosi Bank igazgatójánál, Ehrlich G. Gúsztlvánál, csakugyan telefonozott-e Denneberg?

Megállapították, hogy Denneberg Henrik nem telefonozott.

A szabadkai rendőrség nyomozása során most már egész erővel ebben az irányban kutattak és megállapították, hogy Denneberg Henrik a gyilkosság előtt folytonosan egy zombori illetőségű gyógyszerészrel járt, mindenütt annak társaságában mutatkozott. Kinyomozták, hogy ezt a volt gyógyszerész Joánovits Miklósnak hívják. Nyomban értesítették a főfedezéstől a budapesti főkapitányságot, amely Joánovits arcképét leküldte Szabadkára.

Ezek után az összes fővárosi lapok Joánovitsban látták Haverdané gyilkosát. És miután idefordultak felvilágosításért, a zombori rendőrség megállapította, hogy a gyanu alaptalannak bizonyult; Joánovits Miklós zombori volt gyógyszerészsegéd hollétét a gyilkosság óta a mai napig meg lehetett állapítani. Joánovits, aki hetek óta egy kabarétruppal vándorol a Bácskában, a gyilkosság idején Szeghegy községben tartózkodott truppjával és aznap este Topolyán énekelte.

Közgazdaság.

A „Herce.” Magyar Általános Váltóüzlet részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdeforgalomról és a pénzücréről.

Budapest, 1909. április 22.

A budapesti értéktőzsde hangulata az elmúlt hét folyamán a törökországi bonyodalmakról érkező hírek következtében lanyhán inault. — A török forradalomnak rövidesen bekövetkezett békés elintézése természetesen igen kedvező hatással volt a tőzsde irányzatára, úgy hogy a múlt heti jelentésünkben regisztrált árfolyamcsökkenéseket az értékpapírok az egész vonalon behozták, sőt azokhoz képest nem egy részvény árfolyama lényeges emelkedést mutatott fel. — Az internationális értékek néhányolása mellett az üzletkedv leginkább bankrészvények és helyi papírok felé fordult.

Lényegesebb árfolyamemelkedést tüntetnek fel a magyar jelzáloghitelbank és a magyar agrár és járadékbank részvényei, utóbbi intézet részvényeinek kedvező elhelyezésére.

Iparvállalatainak részvényei közül előtérben állottak a beocsini cementgyári Unio és a Danubius hajó és gépgyár, továbbá a Ganz és Társa, valamint a magyar cukoripar r. t. részvényei, melyek állandóan éllénk kereslet tárgyát képesték.

Nagymérvű vásárlások folytán nagyobb üzlet fejlődött ki a rimaurányi vasmű részvényekben, melyeknek árfolyama szintén lényeges emelkedést mutat fel. — Ugyancsak emelkedtek a salgótarjáni közszémbánya r. t. részvényei; ezen vállalatról ugyanis az hírlak, hogy alapitőkjéft felemelni szándékozik.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők:

	április 16.	április 22.
4% m. koronajáradék . .	92.70	92.60
Magyar hitel részv.	735.—	736.50
Ganz részvény	8200.—	8245.—
Rimaurányi vasmű részv.		
Magyar	541.—	554.50
Magyar cukoripar részv.	1925.—	1960.—
Beocsini cementgyár részv.		
vény	645.—	654.—
Salgótarjáni közszémbánya		
részvény	566.—	571.25

Irodalom.

— A „Vasárnapi Ujság” április 25-iki száma Benczúr Gyulát ünnepli millenniumi nagy festményének elkészülte alkalmából, közölve műtermében fölveit arcképét s részleteket műterméből és nagy festményéről. A többi képsorozatok Náday Ferenczezel és temetésével, a magyar festőművésznők kiállításával, a Rómában járt magyar zarándokokkal, egy francia falu női hivatalokaival foglalkoznak. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Ady Endre és Nagy Zoltán versei, Krúdy Gyula novellája Williamson angolból fódított regénye, Egyéb köziemények: cikk a török trón várományosairól, Popovics Sándor arcképe és méltatása, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalmi és művészeti, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkroniká”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetemutca 4 szám.) Ugyanírt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— Az „Ország-Világ” ez évi 16 ik száma szokott érdekes és változatos tartalommal jelent meg. A szövegbeszben G. Miklosy Ilona, Szedő Gáspárné és Nagy Lajos neveivel találkozunk. Utóbbi Ritschl Gizáról, egy Hollandiába származott magyar nőről írt érdekes cikket, aki új hazájában mint költőnő a holland irodalom legkiválóbbjai közé emelkedett. Külön cikk emlékezik meg Vangel Károly pénzügyi főtanácsos érdemeiről, kit a király a III. oszt. vaskorona-renddel tüntetett ki. Kalmár Lajos útirajza véget ér e számban, melyet sok szép illusztráció díszít. Ezek közül kiemeljük Aggházy Gyula, Honti Nándor, Nádler Róbert festményeinek reprodukcióját, a X. Pius pápát és bibornokait ábrázoló csoportképet, Ritschl Giza és Vangel Károly arcképeit s több képet a mostanában lezajlott tavaszi vásárról. A tartalmas számot a szokott érdekes rovatnak egészítették ki.

Felölös szerkesztő: OBLÁT KÁROLY.

Szerkesztő: KEMÉNY JÁNOS.

Szépirodalmi főmunkatárs: Dr. MÜLLER JÁNOS.

A magy. kir. államvasutak

MENETRENDJE.

Érvényes 1908. október 1-től.

- Budapestről indulás: reggel 8-10 (gyors) 7-45, 11-15, d. u. 1-55, 3-20 (gyors), 6-30 10-10.
- Zomborból Szabadkára reggel 3-39, 8-08. (gyors) 11-30, 4-25 és délután 8-56 órákor.
- Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10-25, délután 2-02, 6-55 (gyors) és 7 órákor.
- Zomborból Óbecsére 3.15 reggel, 7.51 reggel, és 4.35 délután.
- Óbecséről Zomborba 3.46 reggel, 9.10 regge és 2.36 délután.
- Zomborból Ujvidékre reggel 3-10 és 6-51 órákor és délután 3-46 órákor.
- Ujvidékről Zomborba reggel 2-07 és 7-51 órákor és délután 1.55 órákor.
- Zomborból Bajára reggel 6-45 órákor, délután 12-57 és 4-23 órákor.
- Bajáról Zomborba reggel 4 és 7-22 órákor és délután 1-15 órákor.
- Ujvidékről Titelre reggel 6-54 és délután 5-25 órákor.
- Titelről Ujvidékre reggel 3-32 és délután 1-15 órákor.
- Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7-10 délután 3-03 és 7-47 órákor.
- Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3, 8-18 és délután 2-35 órákor.
- Szabadkáról Óbecsére reggel 4-40 11-45 és délután 1-32 órákor.
- Óbecséről Szabadkára reggel 4-10 7-20 és délután 1-10 órákor.
- Szabadkáról Bajára reggel 4-33, 10-32, délután 1-57 és 7-05 órákor.
- Bajáról Szabadkára reggel 5.51, 10-05, délután 3-28 és 7-18 órákor.
- Óbecséről Ujvidékre reggel 4-20, 9-45 és délután 3-45 órákor.
- Ujvidékről Óbecsére reggel 4-00, 9-15 és délután 4-56 órákor.
- Halasról Bácsalmásra reggel 3-50, délután 12-27 és 6-22 órákor.
- Bácsalmásról Halasra reggel 3-52, déli 12 és délután 8-44 órákor.
- Bácsalmásról Regőcére reggel 6-16, délután 3-30 és 8-22 órákor.
- Regőcéről Bácsalmásra reggel 2-35, 9-40 és délután 6-45 órákor.
- Szabadkáról Ujvidékre reggel 5-20, 10-30, délután 1-22, 4-05 és 6-48 órákor (gyors).
- Ujvidékről Szabadkára reggel 4-27, 7-55 (gyors) 10-42, délután 4-29 (gyors) 7-23 órákor.
- Szabadkáról Szegedre reggel 6-15 és 9-44 órákor, délután 1-47, 6-53, 8-35, 11-05 órákor.
- Szegedről Szabadkára reggel 3-05, 7-48 és 11-30, délután 4-55, 6-34, 8-10, 10-20 órákor.

Agybavizelés.

Azonnali szabadulást jótallás. Felvilágosítás díjtalan. Kor és nem megadandó! Fényes köszönőlevelek. Orvosilag ajánlv.

„SANITAS” intézet
VELBURG P 218 Bayern.

Nyílté!*)

A CLUB EXTRABIS

elég a legkevesebb hamu nélkül. Óvakodjunk utánzattól.

*) Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Tegnap márciusi ibolyát kerestünk,

és eközben alaposan meghűltünk. Persze, nem akartunk iskolába menni, de ezt az anyánk nem tűrte. „Most az osztályozás előtt nem fogok mulasztani”, mondta. Azután két skatulya Fay féle valódi szodeni ásvány-pasztilát hozott, minden gyerek 6 pasztilát kapott forró tejben és a többit úgy szopogattuk. És ma reggel? Mintha minden bajt elfújtak volna és mi frissek és egészségesek voltunk. Fay valódi szodeni je minden szakmába vágó üzlethez és gyógyszerárban 1 korona 25 fillérért kapható. Főképviselet Ausztria-Magyarország részére: K. Fr. Guntzer Wien, VI., Gr. Neugasse 17.

Alapítva: 1886. Dr. ROTH AD. Telefon: 51-17.

Testegyesítő

gyógyintézete és szanatoriuma

Budapest, VII. ker., Stefánia-ut 55. sz.

Bejáró és bennlelő hát és lábbetegeknek (Efferdülések, izület és esontgyuladások, ficamok, és törések, zsugorok stb.) Saját műterem Hossing-féle járó és Dr. Roth féle automat. Egyenesítő gépek és korlettek részére Svédorna, gerincnyújtás, massage stb. Mésékelt árak. — Kíváncsiakra prospektus.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA sósborneszest?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó **masszirozást.**

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkező és visszamaradt fájdalmak. Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA sósborneszest.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedett izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetetlen kellemetlenségek-től és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA** sósborneszest visznek magukkal. Mert a **DIANA**-sósborneszest íhatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hő-ségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. **Hajón utazókat** megóvjaa a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólrhetetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a **DIANA**-sósborneszestben. A fáradt teste üdítőleg hat, a gyakori hát és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő: **Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körút 5.**

Minden üvegnek plombálva kell lenni. Használt „DIANA sósborneszest” üvegeket nem veszünk vissza.

Egy üveg Diana sósborneszest 44 fillér

Egy nagy üveg Diana sósborneszest 1 kor, 10 fill.

Egy legnagyobb üveg Diana sósborneszest 2 kor, 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Hivatalnokok, dijnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálásabb szert nem találhatnak a **DIANA**-sósborneszestnél, a mely a sok ülésből származó, elmaradhatlan bajok ellen a leghatásosabb, biztosan ható szer.

Mint arczápoló szer,

a legkiválóbb a **DIANA**-sósborneszest, a mely eltünteti a mitesszereket, az ercbőrt simává, tisztává varázsolja. Sikerral alkalmazható izzadás ellen, valamint szájbűz megszüntetéséhez. Fürdővízben, mosdóvízben, használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üdeséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a **DIANA**-sósborneszest biztosan ható és a legolcsóbb házi szer.

Esténkint miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósborneszest

minden házban?

A ki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van eröltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bomasszirozza magát a

DIANA sósborneszestszel

Mert erősíti és edzi a testet.

Mert erősíti és edzi a csontokat.

Mert erősíti és edzi az inakat.

Mert erősíti és edzi az ereket.

Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.

Mert a bágyság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.

A kik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak; rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborneszestszel

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tételik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXIV. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárúsitóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Huszonnegyedik Sorsjáték

110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.

Első osztály		Második osztály		Harmadik osztály		Hatodik osztály	
Betét 12 korona		Betét 20 korona		Betét 32 korona		Betét 24 korona	
Huzás: 1909. május 19. és 21.		Huzás: 1909. jun. 15., 16. és 17.		Huzás: 1909. jul. 13., 14. és 15.		Huzás: 1909. szeptember 22-től október 21-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	<h1>1.000,000</h1> <p>Egy millió korona.</p>	
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000		
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000		
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000		
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 10000	30000		
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 50 0	25000		
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000		
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000		
100 á 100	10000	110 á 300	33000	120 á 500	60000		
33'0 á 40	134000	4'750 á 80	348000	4850 á 130	630500		
3500 nyer.	Kor. 263,000	4500 nyer.	Kor. 528,000	5000 nyer.	Kor. 916,500	<p>A másik ezen 500 nyeremény közül utolsóknak huzatik ki, kapja a jutalmat.</p>	
Negyedik osztály		Ötödik osztály					
Betét 40 korona		Betét 32 korona					
Huzás: 1909. aug. 10., 11. és 12.		Huzás: 1909. szept. 2., 3. és 4.					
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona				
1 á	90000	1 á	100000				
1 á	30000	1 á	30000				
1 á	20000	1 á	20000				
1 á	15000	1 á	15000				
3 á	30000	3 á	30000				
5 á	5000	5 á	5000				
8 á	2000	8 á	2000				
10 á	1000	10 á	1000				
120 á	500	120 á	500				
4850 á	170	3850 á	200				
5000 nyeremény	Kor. 1.120,500	4000 nyeremény	Kor. 1.076,000				
						<p>33,000 nyer. és jut. Kor. 10,555,000</p>	

Az I. osztály huzása **1909. május hó 19 és 21-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság**, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1909. évi április hó 25-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lukács.

Hazay.

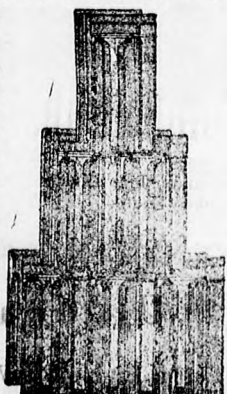
Bohn nagykikindai cserepe

legjobb minőségű fedélcserep legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselők kerestetnek.

Bohn téglagyár Nagyikinda.

Szabadalmazott Bohn-féle természetes vörös fedélcserep.

Falcione-fürdő.

Értesítés.

A mélyen tisztelt közönség szives támogatására hozom, hogy a **Falcione-féle gőz- és kádfürdőt** átvettem.

Igyekeznem fogok előzékeny és kifogástalan kiszolgálás által a m. tisztelt közönség támogatását kiérdemelni.

A fürdőáruk

a következőkben vannak megállapítva:

Egy fürdés a gőzfürdőben . . . 70 f.
Elsőrendű kádfürdőben . . . 90 f.
Másodrendű kádfürdőben . . . 70 f.

Bérlőtárak:

1 havi bérlét . . . . . 4 kor.
12 gőz jegy . . . . . 6 kor.
10 felső kád jegy . . . . . 8 kor.
10 alsó kád jegy . . . . . 6 kor.
4 tisztviselő jegy . . . . . 2 kor.

A fürdő minden vasárnap délután zárva van.

A mélyen tisztelt közönség kegyes pártfogását kéri

tisztelettel
Barna Ferenc,
bérlő.

Wirtschaft.

Verkaufe meine Wirtschaft in Buča 112 Katastral-Zoch groß, in einem Stücke, welche an der Landstrasse Ešef, Djakovar liegt, (Banstation) samt einem Hause im Dorfe mit Nebengebäude, eventuell auch geteilt, unter den günstigsten Bedingungen aus freier Hand.

Dr. Stefan Gojtan

□ □ Ešef I. Slavonien. □ □

1574/1909. kig. sz.

Pályázati hirdetmény.

Tündéres községben ujonnan rendszerített **községi végrehajtói állásra** pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnák, hogy szabályszerűen felszorelt kérvényüket keresztlevelél és erkölcsi bizonyítvánnyal ellátva hozzám **f. évi május hó 24-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkezők figyelembe vételni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 480 korona készpénz fizetés.

Titel, 1909. évi április hó 18 án.

Szemző János
főszolgabíró.

1518/kig. 1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

A járáshoz tartozó Veprőd községben lemondás folytán üresedésbe jött **községi orvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazását évi — előleges havi részletekben fizetendő — 1600 korona készpénz fizetés és 1908. évi XXXVIII. t. c. alapján megállapítandó lakkbér és látogatási díjak képezik.

A megválasztandó orvos kézi gyógyszerlár tartására köteleztetik.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszorelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyó évi május hó 20-áig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909. április 19-én.

Dr. Buday,
főszolgabíró.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázoló szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fill.
Keil-féle viasz kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle arany-fénymáz kőpereteknek 40 fill.
Keil-féle padlófénymáz 90 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.
Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Hodság: Rausch Ede.
Kula: Récei Miksa.

|| Szabadka: Wachsmann J. és Társa.
Titel: Nonnenmacher Endre.

Kiadó lakás.

Barát-utca 6. számú házban egy lakás, mely két nagy utcai, egy nagy udvari szoba, külön pince, fűskamra, speisz és egyéb mellékhelyiségekből áll,

augusztus 1-ére kiadó.

Bővebbet

BIEL ARMIN-nál ugyanott.

Új gépraktár.

A tisztelt gazdaközönség szives tudomására adjuk, hogy **Zomborban, Bajai-utca 7. sz. alatt**, a Dr. Nikolics-féle palotában, folyó évi május :: hó 1-től ::

**mezőgazdasági
:: gépraktárt ::**

nyitunk, melynek vezetésével

Bodnár és Zentai

:: céget bíztuk meg. ::

Raktáron tartunk eséplőgépeket, szalmakazalozót (elevariort), fűkaszá-
ló, marokverő és kéveköttő, továbbá aratógépeket, mindenféle nagyságú szecskavágót, ekéket egy és két vasut, morzsolókat, répvágót, gabona rostát, darálókat, fogasokat és boronákat stb.

Kérjük a tisztelt gazdaközönség pártfogását és vagyunk tisztelettel

Hofherr és Schrantz
budapesti gépgyár és vasöntőde

Hungária-fürdő.

Gőzfürdő **práknak** naponta reggel 5-től d. u. 1 ig, kedden és szombaton egész nap, **hölgyeknek** hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 2-től 6-ig. Kádfürdők mindig, vasárnap délután kivételével használhatóak.

Új kazán beállítása lehetővé tette, hogy a **meleg medencébe állandóan meleg víz folyik**, azonkívül új langyos medence. Minden tekintetben kényelem, előzékeny kiszolgálás.

**Ujonnán
átalakítva.**

KOVALD PÉTER és FIA

— es, és kir. szab. —

kelme-, fonál- és szőrmefestő
vegyszertár és gyógyszerár

BUDAPEST.

Czégtulajdonos: Gyár és főüzlet:
Dr. KOVALD EMIL VII. Székvetség-utca 37.
vegyész-z.

Sürgőnyeim: **KOVALDÉK BUDAPEST.**

Zombori képviselő:

WICINZ MÁTYÁS
Zsinagóza-utca.

Patkányok

és egerek teljesen kiirtathók a
Reiner-féle mérge mentes Vulkan
kockák által.

Kapható 1 és 3 koronás eredeti dobozokban, használati utasítással:

Német gyógyszerész úr városi gyógyszerertárában:
Zombor,
a nagy szerb templom mellett.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépítőszert a

FÖLDES-téle MARGITCRÉME.

Pár nap alatt biztosan ellávoit szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtátkát (Mitesser) és minden más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona

Kiváló toalettcikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fillér., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható Zomborban: Mhájlóvis István, Némel Ignác. Bács-topolyán: Jakab István.

Gleichenberg - gyógyfürdő
(Stajerszág.)

Klimatikus gyógybety. Nyári üdülő.

Gyógyjavulatok: A légzőszervek összes hurutjai, Exsudatok, mellbajok (csak kezdő vagy régi elmeszesedett) tüdőemphyesema, asthma, szívzom szivlapozkabajok, skrophulus, hólyag hurut, köszvény és rheuma, női bajok, lábbadozóknaál. Teljes gyógyszerközök mindennemű javulatoknaál.

Világhírű gyógyforrások.

Idény: Május 15-től, szeptember 30-ig.
Prospektusokat küld és mindennemű felvilágosítást ad a **fürdőigazgatóság.**

Honi ipar!

Kitárólag saját gyártmány!

Legelőszobb bevásárlási forrás sodronyot, kerítés, vas- és rézbutor és sod onyágybetét beszerzésére.

HICKER GY.
vas- és rézbutor-gyára BUDAPEST,
VII., Holló-utca 3. (Dob-utca mellett)

Rézagyak	—	—	—	4.35	frttól.
Gyermekágyak	—	—	—	11.—	frttól.
Vaskeretű ágybetét	—	—	—	5.50	frt.
Fakeretű ágybetét	—	—	—	3.50	frt.
Ószezcsukó vaságy	—	—	—	5.—	frt.
Rézkarmin	—	—	—	2.50	frt.
Tábori ágy sodronnyal	—	—	—	8.—	frt.

Telefon 22-06.

Ezen erős szerkezetű tömör vaságy rézdiszsa, acél sodrony betéttel 15 frt.

A munkás-hiányt

a mezőgazdaságban csakis kitünő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik

„PLANO“-gépek és pedig:

- „PLANO“ kéveköti aratógépek,
- „PLANO“ marokrakó aratógépek,
- „PLANO“ fűkaszaló gépek,
- „PLANO“ acélgerelykék önműködő kiűritéssel,
- „PLANO“ köszőrűlő készülékek eladásával jó jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitünő anyagért.

Megbízható ügynőkök az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST VYACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLLÁSSAL

ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELSŐRENDŰ SZIVOGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG:
LÓERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN!

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását láthatja fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bánalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vér elulálás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, a feles haziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások idővényileg fenyítettnek

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét láthatja fel és „A Moll-féle” sós-borszesz cívezen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közsvény, csú és a meghűlés egyéb következményeinél legismereteseb népszerű.

Egy ónozoit eredeti üveg ára 2 kor. Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nőiszappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Ót darab 1 korona 80 fillér. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszétküldés:
Moll A. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító által

Bécs, I. Tuchlauben 9.
Vidéki megrendelések naponta posta. utánvét mellett teljesítetnek. o o o o o

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. o o o o o o o o o o

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közsvénynek, oszúnál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerértára az „Arany orszálohoz”.

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi széküldés.

AMPUTÁLTAK

A KELETI által készített műlábak és műkezek járó- és nyujtókészülékek a legnevesebb szakorvosok véleménye szerint a legjobbakkal a világon!

Elegáns, könnyű járás! Több évre terjedő jó állás! Mérsékelt árak! Orthopediai műintézetem 30 éves fennállás teljes biztositókat nyujt az álltalam szállított készületek szakszertü, kifogástalan elkészítéséért.

Képes leírásokat küld ingyen és bérmentve.

KELETI J. orvos-seb-ész, testgyógyászati műintézete.

Budapest, IV., Koronahereceg-utca 17.

Steckenpferd-Liliomtejszappan

leghatékonyabb szappan a bőrre úgyszintén a szeplő ellen.

Kapható mindenütt.

„M-i-i t?” — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi féle Antineotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéses valódi! Minden fadoboz egy érdekes hüvely-kártyát tartalmaz.

Aki

magát és gyermekeit köhögéstől

rekedtség, katarzus, elnyálkásodás, gégekatarrus, görcs- és gégehuruttól meg akar szabítani, vegyen az orvosilag kipróbált és ajánlott

KAISER-féle mel-karmellakat

a 3 5500 közj. hitelesített bizonyítvány felőle.

Csomagja 20 és 40 fillér, adág 80 fillér.

Kapható: Illit Dezső, gyógyszerértára az anyalhoz és Városi gyógyszerértár Szent-György-tér 5. sz. Zomborban Gebauer Emil gyógyszerész Bács. — Kleiner Dezső gyógyszerész Bács zenivan.

Angelic-Weilchen-Glycerin-Seife

Gottlieb Taussig

kur Hof und Kammer-Apotheker Wien.

Kapható minden drogeriában, ilatszerkereskedésben és gyógyszerertárban.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Magyar ember csak magyar ásványvizet igyekl

Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V., Bathory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk torgalomba.

Egy liter víz ára palackesere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorbaj ellen	Baross, vesebaj ellen	Horgász, étvágygerjesztő
Borszéki Főkut, az ásványvizek királya	Bor-hegyi, lughajtó	Kázon-Salutaris
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	Boholti, üdítő víz	Répati, égvényes ásványviz
Bodoki Matild, alkális savanyúviz	Előpataki, sárgaság ellen	Székelly S. Isters, idült gyomorbajok ellen
	Felsőrákosi Máia, légesohurut ellen	Sztójka, cukorbetegség ellen
	Hargitaligeti, üdítő ital	

Kérdezze meg az orvosát és megtudja hogy a természetes ásványviz

gyóg hatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolható.

Főraktáros: Klein Géza, Szabadka.

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Oblát Károly könyvnyomdájában.